

that admissibility should be attributed only to the form, not touching the content of the evidence, since when assessing an expert's opinion it will be important to establish the correctness of its design and the availability of all the details required by law. It is proved that in order to confirm the admissibility of the expert's opinion, the investigator needs to determine whether the requirements of the procedural law were met with respect to the subject of research, material sources of information, means, techniques and other conditions for obtaining an expert's opinion. In addition, when evaluating the expert's opinion, it must be taken into account that the admissibility of objects examined by the expert also affects its admissibility.

It is emphasized that admissibility, as a property of proof, is closely related to its other property - reliability. A formal reliability assessment is described, which involves checking the sufficiency of the material provided for the study, the source data; correspondence of the number of conclusions to the number of questions posed. The author also focused on assessing the meaning of the expert's opinion, which is aimed at establishing the comprehensiveness, scientific validity, logical sequence, correctness and persuasiveness of the information it contains. When assessing an expert's opinion from the point of view of its reliability, the investigator also evaluates the validity, which includes the completeness, persuasiveness and objectivity of both the conclusion itself and the expert study conducted. It is separately indicated that the motivation of the expert's conclusion is a component of its reliability and indicates the presence of a logical connection between individual sections or parts of the expert study, intermediate and final conclusions of the examination, which is why the conclusions should logically follow from the expert's research. Also emphasized is the need to assess the expert's competence and competence when assessing the admissibility of an expert's opinion. The detailed characteristic of the mentioned criteria for assessing the expert opinion is given.

Keywords: *expert opinion, admissibility, reliability, assessment of the conclusion, assessment criteria, investigator.*

УДК [347.993:347.77/.78]:342(477)
DOI: 10.31733/2078-3566-2020-3-264-270

Сергій ВОЛОВИК[©]

аспірант

(Сумський державний університет)

ІР-СУД ЯК СУБ'ЄКТ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ

Досліджено ІР-суд як суб'єкт реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності. Визначено сутність державної політики та встановлено систему адміністративно-правового регулювання у сфері інтелектуальної власності в Україні. Зазначено, що основний масив адміністративно-правового регулювання складають закони та міжнародно-правові договори України. З'ясовано систему суб'єктів реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні.

Наголошено, що ІР-суд як суб'єкт реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності являє собою орган, що уповноважений здійснювати правосуддя у цій сфері та вирішувати завдання, визначені законом.

Ключові слова: *ІР-суд, державна політика у сфері інтелектуальної власності, суб'єкти, інтелектуальна власність.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах загострення економічних конфліктів, економічної кризи та численних змін до чинного законодавства України зростає увага до належного визначення правового регулювання та реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності. Наголошуючи на актуальності нормативно-правового визначення стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності, І. Беззуб вказує, що ефективна, дієздатна система інтелектуальної власності забезпечує та стимулює економічне, соціальне й культурне зростання будь-якої країни. Від того, наскільки вагомим є інтелектуальний потенціал суспільства й рівень його культурного розвитку, залежить в остаточному підсумку й успіх вирішення поставлених перед ним економічних проблем.

© Воловик С. В., 2020
ORCID <https://orcid.org/0000-0003-3481-2966>
info@aspd.sumdu.edu.ua

У свою чергу, наука, культура й техніка можуть вільно розвиватися лише за наявності відповідних умов (включаючи необхідні правові передумови), адекватних наявному стану суспільно-економічних відносин [1]. Водночас належний рівень нормативно-правового забезпечення реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності залежить від дієвості його суб'єктів, які на сьогодні складають досить розгалужену систему. А тому визначення системи суб'єктів реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні наразі є вельми актуальним та своєчасним.

Одним із таких суб'єктів є новостворений ІР-суд (Вищий суд із питань інтелектуальної власності), покликаний здійснювати правосуддя та реалізовувати державну політику у сфері інтелектуальної власності в Україні.

Таким чином, зважаючи на ефективність реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні, важливим питанням постає визначення сутності діяльності ІР-суду.

Аналіз публікацій, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми. Слід вказати, що загальні питання формування та реалізації державної політики, діяльності судів у сфері інтелектуальної власності в Україні досліджували у своїх працях такі вчені: О. Є. Аврамова, Г. О. Андрощук, В. Д. Базилевич, В. С. Балух, І. Беззуб, В. С. Бігун, О. В. Буряк, С. В. Войтко, О. А. Гавриленко, О. О. Гаркуша, С. В. Глущенко, В. В. Городовенко, С. М. Гусаров, С. А. Давимука, В. А. Довженко, В. В. Зубарев, Т. Іванійчук, Т. В. Івачевська, Ю. С. Канарик, М. С. Карпенко, Т. В. Коваленко, І. Коваль, В. О. Комаров, В. О. Котюк, М. В. Кравчук, Т. О. Кравчук, Т. В. Кузнякова, Р. О. Куйбіда, Т. Ю. Куровська, І. В. Лисенко, В. І. Мельник, І. В. Музика, І. В. Назаров, Н. М. Оніщенко, Б. Падучак, М. Паладій, Л. В. Перевалова, С. О. Пермінова, П. С. Пилипенко, Д. М. Притика, О. М. Резнік, О. Ю. Салманова, В. Селіванов, В. В. Сердюк, О. Ю. Синявська, М. І. Сірій, О. Ф. Скакун, Л. І. Фесенко, В. В. Чумак, К. В. Шаповал, В. М. Шумилов, О. Н. Ярмиш, М. П. Яременко та інші. Ці вчені зробили значний внесок у розвиток науки адміністративного права та державного управління у сфері інтелектуальної власності в Україні, проте в їх працях практично відсутні наукові дослідження сутності діяльності ІР-суду як суб'єкта реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності.

Таким чином, недосконалість адміністративно-правового регулювання сфери інтелектуальної власності в Україні, необхідність визначення організації та діяльності ІР-суду як суб'єкта реалізації державної політики у вказаній сфері, недостатня розробленість наукових положень із зазначеної проблематики зумовлюють актуальність комплексного наукового дослідження ІР-суду.

Метою цієї статті є визначення сутності ІР-суду як суб'єкта реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні.

Виклад основного матеріалу. Загальновідомо, що одним із елементів державної політики у будь-якій сфері життєдіяльності суспільства є система суб'єктів її реалізації. Зазначене обумовлено рядом факторів, серед яких: належний рівень нормативно-правового забезпечення діяльності суб'єктів, зокрема щодо реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності; ефективна та злагоджена взаємодія між ними; наявність суб'єктів, що покликані здійснювати правосуддя у сфері захисту інтелектуальної власності в Україні тощо.

Вироблення ефективної та комплексної стратегії реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні вимагає з'ясування її сутності та значення для загального добробуту громадян та належного здійснення правосуддя.

Загалом поняття «політика» походить від давньогрецького слова polis (місто-державна) та пов'язаних із ним politike (мистецтво управління), politicas (державний діяч), воно означає діяльність з управління суспільством на основі публічної влади. Отже, політика має вплив не лише на суспільство загалом, але й на окремі групи людей, які перебувають у межах здійснення її управлінських функцій. А тому вона здатна забезпечити процес реалізації суспільних, особистих і групових інтересів та регулювання взаємовідносин між людьми з метою збереження цілісності суспільства. Важливим видом політики є державна (політика уряду, президента, парламенту, різних міністерств), яка під впливом суспільних відносин щоразу видозмінюється й виступає об'єктом теоретико-методологічних наукових досліджень (проблемних і дискусійних). У свою чергу, державною вважається політика не тільки з тієї причини, що вона впливає на суспільство, але й тому, що її стартовим етапом формування є уряд або ж інші державні органи [2,

Автор В. І. Андріяш наголошує, що державна політика – це цілеспрямована діяльність органів державної влади для вирішення суспільних проблем, досягнення й реалізації загальнозначущої мети розвитку суспільства або його окремих сфер [3].

Державна політика – це напрям дій (або бездіяльність), що обирається владою для вирішення певної проблеми або сукупності взаємозалежних проблем. Зміст державної політики охоплює визначення проблеми, цілей та інструментів її вирішення [4, с. 51]. Тобто державна політика – це діяльність держави, що реалізується її компетентними органами державної влади з метою вирішення нагальних питань у різних сферах суспільного життя.

Авторка Т. В. Івачевська державну політику у сфері інтелектуальної власності визначає як сукупність сформованих та законодавчо закріплених цілей, завдань, функцій, інтересів, якими керуються органи державної влади під час здійснення державного управління інтелектуальною власністю, та їх практичну діяльність із реалізації та досягнення запланованого. Тобто це державна діяльність (діяльність державних органів, установ, організацій), що стосується інтелектуальної власності [5, с. 134]. Ми погоджуємося з визначенням сутності державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні, запропонованим Т. В. Івачевською, та водночас зазначимо, що державне управління означеною сферою вимагає запровадження організаційних та адміністративно-правових заходів, об'єднання зусиль різних органів державної влади, недержавних установ та громадських організацій із метою визначення подальших шляхів розвитку адміністративно-правового регулювання сфери інтелектуальної власності. У зв'язку з цим вбачаємо слушним встановити адміністративно-правове регулювання державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні.

Так, адміністративно-правове регулювання державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні складають:

– Конституція України – кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності (ст. 41) [6];

– Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності, ратифікована Верховною Радою України 26 квітня 1970 р. № 995_169 – метою діяльності Всесвітньої організації інтелектуальної власності є сприяння охороні інтелектуальної власності в усьому світі шляхом співпраці держав і в відповідних випадках шляхом взаємодії з будь-якою іншою міжнародною організацією [7];

– Закони України: «Про авторське право і суміжні права» від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII [8], «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15 грудня 1993 р. № 3689-XII [9], «Про охорону прав на промислові зразки» від 15 грудня 1993 р. № 3688-XII [10], «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15 грудня 1993 р. № 3687-XII [11] та інші;

– Цивільний Кодекс України – книга 4 «Право інтелектуальної власності» [12];

– інформаційний лист Вищого господарського суду України «Про нормативно-правові акти, що регулюють питання, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності» від 20 лютого 2007 р. № 01-8/91 [13] та інші.

Таким чином, можна зробити висновок, що наразі в Україні значна увага приділена саме адміністративно-правовому регулюванню сфери інтелектуальної власності, що сприяє ефективній реалізації державної політики відповідним колом її суб'єктів.

Відповідно до викладеного актуалізуються питання щодо встановлення системи суб'єктів реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні та визначення місця ІР-суду в цій системі.

Поняття «система» походить від грецького слова *systema*, що в перекладі означає ціле, яке складається з частин; сполучення [14, с. 415]. У сучасній українській мові категорію «система» вживають у таких значеннях: 1) порядок, зумовлений правильним, планомірним розташуванням і взаємним зв'язком частин чого-небудь; 2) форма організації, будова чого-небудь (державних, політичних, господарських одиниць, установ тощо); 3) сукупність будь-яких елементів, одиниць, частин, об'єднаних за спільною ознакою, призначенням; 4) будова, структура, що становить єдність закономірно розташованих і функціонуючих частин [15, с. 1320–1321].

У свою чергу поняття «суб'єкт» означає: 1) особу, здатну до пізнання навколишнього світу, об'єктивної дійсності й до цілеспрямованої діяльності; 2) особу, групу осіб, організацію та ін., яким належить активна роль у певному процесі, акті; 3) особу або

організацію як носія певних прав і обов'язків; 4) людину як носія певних фізичних і психічних якостей; 5) людину як об'єкт дослідження; 6) предмет судження [16, с. 814].

Аналізуючи зазначені вище положення, можна дійти висновку, що система суб'єктів реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні є сукупністю визначених на рівні законодавства суб'єктів, які взаємодіють між собою з метою ефективної реалізації заходів щодо забезпечення, охорони та захисту сфери інтелектуальної власності, а також відновлення порушених прав у вказаній сфері як приватного сектору, так і державного.

До числа суб'єктів реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні слід віднести такі: Всесвітня організація інтелектуальної власності, Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Національний офіс інтелектуальної власності та судові органи України.

Нас передусім цікавлять саме суди як суб'єкти реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні, а саме ІР-суд, або Вищий суд із питань інтелектуальної власності, створення якого передбачено Указом Президента України «Про утворення Вищого суду з питань інтелектуальної власності» від 29 вересня 2017 р. № 299 [17].

Започаткування нового судового органу в Україні пов'язано з рядом чинників, серед яких: реформа судоустрою 2016 р., євроінтеграційний курс України та як наслідок – погодження вітчизняного законодавства України з міжнародними нормами та стандартами, необхідність вирішення спорів щодо захисту прав інтелектуальної власності, завантаженість господарських судів, які на сьогодні здійснюють правосуддя у вказаній сфері тощо. Проте й досі залишається відкритими ряд питань: юрисдикція ІР-суду України, його компетенція, завдання та функції, адміністративно-правовий статус, особливості добору на посаду судді тощо. Тобто наразі фактично відсутній титульний закон про Вищий суд із питань інтелектуальної власності, що визначав би всі необхідні засади його функціонування.

М. Коваль вказує, що ІР-суд в Україні розглядатиме справи у спорах стосовно прав на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, комерційні найменування, справи у спорах щодо реєстрації, обліку прав інтелектуальної власності, визнання недійсними, подовження дії, дострокового припинення патентів, свідоцтв, інших актів, справи про визнання торговельних марок добре відомими, у спорах щодо прав автора та суміжних прав, щодо укладення, зміни, розірвання та виконання договорів на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, а також здійснюватиме правосуддя у спорах, що виникають із відносин, пов'язаних із захистом від недобросовісної конкуренції щодо неправомірного використання позначень або товару іншого виробника, копіювання зовнішнього вигляду виробів, збирання, розголошення та використання комерційної таємниці, оскарження рішень Антимонопольного комітету із зазначених питань [18].

У свою чергу Ю. С. Канарик та М. Ю. Банк наголошують, що проблемними питаннями діяльності Вищого суду з питань інтелектуальної власності є такі:

- територіальна віддаленість (усі справи розглядатимуться в м. Київ, що впливатиме на доступ до правосуддя для громадян насамперед у цій категорії справ);
- проблема професійності майбутніх суддів. Спеціалізований суд із питань інтелектуальної власності мав би об'єднати осіб, які мають як досвід роботи в цій сфері, так і відповідну спеціальну освіту (спеціальні знання). Проте законодавець чомусь вирішив, що у Вищому спеціалізованому суді можуть працювати особи, які не мають ані першого, ані другого. Це стосується зокрема суддів, до яких є лише вимога щодо трирічного стажу на цій посаді. При цьому чи наявний такий стаж у сфері інтелектуальної власності чи розгляду інших спорів, жодного значення не має;
- перелік справ інтелектуальної власності не охоплює всі спори у цій сфері, оскільки узагальнене визначення переліку справ щодо прав інтелектуальної власності, що наведене у ч. 2 ст. 21 Господарського процесуального кодексу України, не містить усіх можливих спорів у цій сфері (із врахуванням видів спорів, що передбачені спеціальним законодавством в окремих сферах інтелектуальної власності – авторське право, патентне право, засоби індивідуалізації тощо);
- відсутність конструкції неповного провадження в Господарському процесуальному кодексі. Зокрема, не вирішено питання про процесуальний механізм визнання

торгової марки добре відомою, який за будь-яких обставин не може бути позовним;

– відсутність у процесі спеціаліста (радника), який володіє спеціальними знаннями з практики застосування законодавства у сфері інтелектуальної власності. За новою редакцією Господарського процесуального кодексу, участь спеціаліста у процесі обмежується лише його допомогою суду в застосуванні технічних засобів. У зв'язку з цим, на думку деяких учених, є доцільним уведення такого спеціаліста, якого могли б залучати суди задля допомоги під час встановлення фактичних обставин справи, надання усних консультацій чи роз'яснень [19, с. 186].

Аналізуючи чинне законодавство України та позиції науковців, слід вказати, що наявна законодавча прогалина щодо повноцінного старту діяльності ІР-суду в Україні дестабілізує відносини, які виникають у сфері інтелектуальної власності, та підриває авторитет судової гілки влади, оскільки відсутні механізми щодо ефективної реалізації ІР-судом державної політики у сфері інтелектуальної власності та здійснення належного правосуддя.

Отже, погодження вітчизняного законодавства із законодавством Європейського Союзу, реформа судоустрою 2016 р. зумовили утворення Вищого суду з питань інтелектуальної власності в Україні, що отримав назву ІР-суду. Сьогодні діяльність ІР-суду фактично «призупинена» нормами чинного законодавства, оскільки відсутні практичні механізми щодо старту його діяльності та повноцінного функціонування.

Висновки. Таким чином, ІР-суд як суб'єкт реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності являє собою орган, що уповноважений здійснювати правосуддя у сфері інтелектуальної власності та вирішувати завдання, визначені законом.

ІР-суд у майбутньому покликаний стати частиною оптимальної, якісної та ефективної державної системи правової охорони сфери інтелектуальної власності, здатної сформулювати й реалізувати прозору публічну модель подолання наявних викликів та ризиків і запропонувати дієві інструменти як стимули для розвитку споріднених економічних та суспільних чинників.

Список використаних джерел

1. Беззуб І. Національна стратегія розвитку сфери інтелектуальної власності: оцінки експертів. *Центр досліджень соціальних комунікацій НБУВ: сайт*. URL: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=596:intelektualna-vlasnist&catid=8&Itemid=350 (дата звернення: 01.07.2020).
2. Лаврук О. В. Сутність поняття державної політики. *Університетські наукові записки*. 2018. № 67–68. С. 254–263.
3. Андріяш В. І. Державна політика: концептуальні аспекти визначення. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2013. № 9. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=626> (дата звернення: 10.06.2020).
4. Державна політика: підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президенті України; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. Київ: НАДУ, 2014. 448 с.
5. Івачевська Т. В. Державна політика в сфері інтелектуальної власності в Україні. *Економіка та держава. Державне управління*. 2011. № 9. С. 134–137.
6. Конституція України: Закон України від 28.06.96 № 254к/96-ВР. *Верховна Рада України: База даних «Законодавство України»*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr> (дата звернення: 10.06.2020).
7. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності, ратифікована Верховною Радою України 26.04.70 № 995_169. *Верховна Рада України: База даних «Законодавство України»*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_169#Text (дата звернення: 10.06.2020).
8. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.93 № 3792-ХІІ. *Верховна Рада України: База даних «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> (дата звернення: 10.06.2020).
9. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15.12.93 № 3689-ХІІ. *Верховна Рада України: База даних «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text> (дата звернення: 10.06.2020).
10. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15.12.93 № 3688-ХІІ. *Верховна Рада України: База даних «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text> (дата звернення: 10.06.2020).
11. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.93 № 3687-ХІІ. *Верховна Рада України: База даних «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text> (дата звернення: 10.06.2020).
12. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2001 р. № 435-ІV. *Верховна Рада України: База даних «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 10.06.2020).

13. Про нормативно-правові акти, що регулюють питання, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності: інформаційний лист Вищого господарського суду України від 20.02.2007 № 01-8/91. *Верховна Рада України: База даних «Законодавство України»*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v8_91600-07#Text (дата звернення: 10.06.2020).
14. Философский энциклопедический словарь / ред.-сост. Е. Ф. Губский, Г. В. Кораблева, В. А. Лутченко. Москва: ИНФРА-М, 2012. 576 с.
15. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.
16. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР, Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. Т. 9. Київ: Наукова думка, 1978. 1348 с.
17. Про утворення Вищого суду з питань інтелектуальної власності: Указ Президента України від 29.09.2017 № 299. *Верховна Рада України: База даних «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/299/2017#Text> (дата звернення: 10.06.2020).
18. Коваль М. Вищий суд з питань інтелектуальної власності: процес створення триває. *Юридична газета-online*. 2018. № 27–28. URL: <https://jur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/vishchiy-sud-z-pitan-intelektualnoyi-vlasnosti-proces-stvorennya-trivae.html> (дата звернення: 10.06.2020).
19. Канарик Ю. С., Банк М. Ю. Юрисдикція суду з питань інтелектуальної власності. *Молодий вчений*. 2018. № 6 (58). С. 185–187.

Надійшла до редакції 02.09.2020

References

1. Bezzub I. Natsionalna stratehiia rozvytku sfery intelektualnoi vlasnosti: otsinky ekspertiv. *Tsentralna doslidzheni sotsialnykh komunikatsii NBUV: sait*. URL: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=596:intelektualna-vlasnist&catid=8&Itemid=350 (data zvernennia: 01.07.2020).
2. Lavruk O. V. Sutnist poniattia derzhavnoi polityky. *Universytetski naukovyi zapysky*. 2018. № 67–68. S. 254–263.
3. Andriiash V. I. Derzhavna polityka: kontseptualni aspekty vyznachennia. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*. 2013. № 9. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=626> (data zvernennia: 10.06.2020).
4. Derzhavna polityka: pidruchnyk / Nats. akad. derzh. upr. pry Prezydentovi Ukrainy; red. kol.: Yu. V. Kovbasiuk (holova), K. O. Vashchenko (zast. holovy), Yu. P. Surmin (zast. holovy) ta in. Kyiv: NADU, 2014. 448 s.
5. Ivachevska T. V. Derzhavna polityka v sferi intelektualnoi vlasnosti v Ukraini. *Ekonomika ta derzhava. Derzhavne upravlinnia*. 2011. № 9. S. 134–137.
6. Konstytutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 28.06.96 № 254k/96-VR. *Verkhovna Rada Ukrainy: Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy»*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr> (data zvernennia: 10.06.2020).
7. Konventsiiia pro zasnuvannia Vsesvitnoi orhanizatsii intelektualnoi vlasnosti, ratyfikovana Verkhovnoiu Radoiu Ukrainy 26.04.70 № 995_169. *Verkhovna Rada Ukrainy: Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy»*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_169#Text (data zvernennia: 10.06.2020).
8. Pro avtorske pravo i sumizhni prava: Zakon Ukrainy vid 23.12.93 № 3792-XII. *Verkhovna Rada Ukrainy: Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> (data zvernennia: 10.06.2020).
9. Pro okhoronu prav na znaky dlia tovariv i posluh: Zakon Ukrainy vid 15.12.93 № 3689-XII. *Verkhovna Rada Ukrainy: Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text> (data zvernennia: 10.06.2020).
10. Pro okhoronu prav na promyslovi zrazky: Zakon Ukrainy vid 15.12.93 № 3688-XII. *Verkhovna Rada Ukrainy: Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text> (data zvernennia: 10.06.2020).
11. Pro okhoronu prav na vynakhody i korysni modeli: Zakon Ukrainy vid 15.12.93 № 3687-XII. *Verkhovna Rada Ukrainy: Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text> (data zvernennia: 10.06.2020).
12. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 16 sichnia 2001 r. № 435-IV. *Verkhovna Rada Ukrainy: Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (data zvernennia: 10.06.2020).
13. Pro normatyvno-pravovi akty, shcho rehuliuut pytannia, poviazani z okhoronoiu prav na obiekty intelektualnoi vlasnosti: informatsiinyi lyst Vyshchoho hospodarskoho sudu Ukrainy vid 20.02.2007 № 01-8/91. *Verkhovna Rada Ukrainy: Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy»*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v8_91600-07#Text (data zvernennia: 10.06.2020).
14. Filsofskiy entsiklopedicheskiy slovar' / red.-sost. E. F. Gubskiy, G. V. Korableva, V. A. Lutchenko. Moskva: INFRA-M, 2012. 576 s.
15. Velykyi tлумачnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy / uklad. i holov. red. V. T. Busel. Kyiv; Irpin: VTF «Perun», 2009. 1736 s.
16. Slovnyk ukrainskoi movy: v 11 tt. / AN URSSR, Instytut movoznavstva; za red. I. K. Bilodida. T. 9. Kyiv: Naukova dumka, 1978. 1348 s.
17. Pro utvorennia Vyshchoho sudu z pytan intelektualnoi vlasnosti: Ukaz Prezydenta Ukrainy

vid 29.09.2017 № 299. Verkhovna Rada Ukrainy: Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/299/2017#Text> (data zvernennia: 10.06.2020).

18. Koval M. Vyshchy sud z pytan intelektualnoi vlasnosti: protses stvorennia tryvaie. *Yurydychna hazeta-online*. 2018. № 27–28. URL: <https://jur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/vishchiiy-sud-z-pitan-intelektualnoyi-vlasnosti-proces-stvorennia-trivae.html> (data zvernennia: 10.06.2020).

19. Kanaryk Yu. S., Bank M. Yu. Yurysdyktsiia sudu z pytan intelektualnoi vlasnosti. *Molodyi vchenyi*. 2018. № 6 (58). S. 185–187.

SUMMARY

Serhiy V. Volovyk. IP-court as an actor of state policy in the field of intellectual property in Ukraine. The article examines the IP court as an actor of state policy in the field of intellectual property in Ukraine. Emphasis is placed on the current article, which is due to the European integration course of Ukraine and bringing domestic legislation in line with European Union legislation.

The essence of state policy in the field of intellectual property in Ukraine is defined, which means the set of formed and legally established goals, objectives, functions, interests, which are guided by public authorities in the implementation of state management of intellectual property, and their practical activities to implement and achieve the planned state policy in the field of intellectual property.

The system of administrative and legal regulation of intellectual property protection in Ukraine has been established. It is determined that the main array consists of laws and international legal agreements of Ukraine.

The system of subjects of realization of the state policy in the field of intellectual property in Ukraine is found out. It is emphasized that the list of subjects of state policy in the field of intellectual property in Ukraine should include the following: World Intellectual Property Organization, President of Ukraine, Verkhovna Rada of Ukraine, Cabinet of Ministers of Ukraine, Ministry of Economy, Trade and Agriculture of Ukraine, National Intellectual Property Office and judicial authorities of Ukraine.

It is proved that the IP-court in Ukraine is one of the main subjects of state policy in the field of intellectual property in Ukraine. It is emphasized that the IP-court as a subject of implementation of state policy in the field of intellectual property is a body authorized to administer justice in the field of intellectual property and solve problems defined by law.

It is concluded that the IP Court as a subject of state policy in the field of intellectual property in the future is designed to become part of the optimal, high quality and effective state system of legal protection of intellectual property, able to form, implement a transparent public model of overcoming existing challenges and risks. to offer effective tools in the field of intellectual property as incentives for the development of related economic and social factors.

Keywords: IP-court, state policy in the field of intellectual property, subjects, intellectual property.

УДК 342:352

DOI: 10.31733/2078-3566-2020-3-270-276

Ельшад ІБРАГІМЗАДЕ[©]

аспірант

(Національна академія державного управління при Президентіві України)

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОГО НАГЛЯДУ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Теоретично обґрунтовано та узагальнено принципи організації нагляду в європейських країнах для розуміння перспектив розвитку адміністративного нагляду за місцевим самоврядуванням в Україні. Наукова новизна статті полягає у зверненні до нормативних джерел, які регулюють відповідні питання, у європейських державах, і формування на їх основі висновків про оптимальну модель адміністративного нагляду. В основі організації адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування у європейських країнах лежить принцип автономії місцевої влади. Через це постає проблема існування таких засобів забезпечення законності, які б не порушували меж автономії органів місцевого самоврядування. У багатьох державах саме на конституційному рівні визначені основні засади адміністративного нагляду. Зроблено висновок, що закріплення основ адміністративного нагляду на рівні Основного закону, зміни до якого вносяться за ускладненою процедурою, надає місцевому самоврядуванню більше гарантій та більшу визначеність.

© Ібрагімзаде Е. Р., 2020
ibragimov@aze.in.ua